

rettiget. Det forekommer mig saaledes for det Første berettiget, at Folkerepresentationen, idet den bevilger en Apanage, dertil knytter den almindelige Betingelse, at den, der modtager denne Apanage, skal, naar han af Hs. Majestæt Kongen ansees dygtig til at tjene Landet, saa at han virkelig tjener det, og ikke gjør det blot for Dvælses Skyld, yde denne Tjeneste uden Bederlag, fordi han ifølge sit Forhold til Landet og Staten i det Hele modtager Noget, der er meget større end Bederlaget for nogen saadan Tjeneste. Jeg anseer altsaa dette i Almindelighed for fuldkommen berettiget, og jeg anseer det ikke for paa nogen Maade urigtigt, at en saadan Betingelse knyttes til en enkelt Apanage-Lov, naar det er første Gang, at et saadant Spørgsmaal kommer frem, og der er intet Stødende i, at man gaaer over til en ny Form, da alle de Forhold, der her komme i Betragtning, ere forandrede. Det er altsaa ganske naturligt, at Rigsdagen til Bevillingen knytter en saadan Betingelse, og jeg troer endog, at det er den eneste naturlige Form, hvorunder denne Sag ordnes, og at navnlig den Form, som er antydet, nemlig at der fra en eller anden Side i Rigsdagen skulde fremkomme et Lovforslag om at ordne dette Forhold i Almindelighed, ikke er naturligt. Et saadant Forslag, indeholdende en almindelig Bestemmelse om Apanager, maatte udgaae fra Regjeringen, og, naar det ikke udgaaer derfra, maa Rigsdagen knytte sine Forslag som Betingelser til det enkelte Apanage-Lovudkast. Jeg troer ikke, det er rigtigt i dette Tilblik at gjøre det; men jeg troer, at denne Wei i Almindelighed er den rigtige.

Hvad endelig angaaer det Spørgsmaal, om der er Anledning til at udelukke apanagerede Prindsfer fra Embedsager, saa troer jeg, at der er fuldkommen Grund dertil i vore nuværende Statsforhold. Det er nemlig Tilfældet, at der kun gives et vist bestemt Antal Gager, der kunne anvendes i enhver Green af Statsjensesten og deriblandt ogsaa i de høiere militaire Stillinger. Til disse høiere Gager, hvorom der for de apanagerede Prindsfers Bedkommende alene vil kunne blive Spørgsmaal, kunne og bør de kongelige Prindsfer ifølge deres hele Stilling ikke concurrere efter

de almindelige Betingelser, der gjælde for alle Andre; men, naar de ikke kunne concurrere efter de almindelige Betingelser, er det ubilligt, at en af de Gager, der ere bestemte for en vis Green af Statsjensesten og for dem, der have helliget sig dertil, gaaer tabt for de andre Concurrerende, fordi en kongelig Prinds, der ikke concurrerer under de samme Vilkaar, indtager en saadan, og jeg troer, at dette gjelder fuldkomment og specielt med Hensyn til Generalspladserne i den danske Armee. Vi ere ikke meget rundhaandede med at bevilge saadanne Gager. Den danske Armee har ført en treaarig Krig med et forholdsvis overordentligt ringe Antal af active Generaler; og jeg troer derfor, at det er ganske naturligt at udtale, at de saa bevilgede Generals-Gager forbeholdes de Officerer, der ved længere Tjeneste og ved Fare paa Balpladsen have banet sig Veien dertil. Medens de vistnok fuldkomment gjerne ville tjene under eller ved Siden af denne udmærkede Prinds eller hvilkensomhelst anden kongelig Prinds, som Hs. Majestæt Kongen maatte sætte til at befale over dem eller ved Siden af dem, troer jeg derimod, at det er ganske naturligt, at man ikke finder en Concurrance med Hensyn til Indtægten ønskelig mellem Prindsferne og andre Officerer, naar Spørgsmaalet tages i Almindelighed. Derfor, som sagt, i Almindelighed taget troer jeg, at der er Grund til, naar Spørgsmaalet igjen i beleiligere Tid kommer frem, at holde den Betragtning fast, at apanagerede Prindsfer ikke skulle oppebære Gage. Men i dette Tilfælde vil jeg saameget mindre afholde mig fra at stemme for Uendingsforslaget, som jeg finder den Form, hvori Folkethinget har udtrykt sin Beslutning — foruden at jeg i dette Tilblik skulde ønske, at denne Beslutning aldeles ikke var bleven tagen — i sig selv uheldig. Jeg havde ønsket, at man, naar man overhovedet vilde gjøre Noget, havde fulgt den Wei at forhøje Apanagen ikke med et Beløb, der smaalig er udregnet efter en vis Gage, som man altsaa bestemt tænker paa, men at man vilde have givet Apanagen et rundeligt Tillæg, som kunde opveie ikke den enkelte Gage, der tænkes paa, men indeholde en Erstatning for hvilkensomhelst militair Gage, der gives i Dan-